

Siniša Vuković
Selca (otok Brač)

NÍSÂN SE RODÍ ZA IGRÁT NA BUĆË

I.

Zôg se prôstri među špôndân
od grêdë do grêdë grêdë
dî i dî kâgôd grôta vîri
dî i dî kîgôd dubočák stojî
sâmo da bućâ ne bî dôšla po mîri.

Sküpili se zogadûrî
ma se vajâ prâvo podîlît
a kakô cédu se bîrât stâri-mlâdi öli na lêka
öli po srîci öli po mötu
nî vâzno ča jê kô rëka
trîba učinît döbru rabötu.
Vâzno je da ïma svîta
na zidù i po šentâdân za intunâvât
a da nî njîh na kôga cédu
grîntavi zogadûrî skonsâvât.

"Pôšto je fôra?"
"Sâmo dèset kûn,
mocâ dvî partîde
öli cémo krûg?"

"À ste zaigrâli?"
pîta teta Kêka
"Zlâmenâjte se pri nègo pôčmete
i pojûbte lêka!"

Poleti je lěk
sulacâ se po zōgù
fremâ je lěk
jedněn pöd nogu
"Jā ču za lěkon
a tī hōd drugi
ôn nekā tūčë i nekā lize
znä ôn zaigrat i brèz dobrē spíze
vâs dvâ cete zakřpit
ako ide po vrâgù
kâ kad ti àson
opâli po žënskén kârgù."

Aprešâ je kâpo
kî zovë vë drûge
nî mu lošâ
a znä bît i góra
(kâd ti je u zôgù píják
i škâj mâlo vëcîh
kô jaglîc kad ispâdù ispod böra).

Bunbizâje vî drugi čà igrâ
nî mu läko vajâ je otët
i ne ostâvít je u ruci
oli na srî zôga -
a vajâ pâzit i ne naložit je
ne zagarbât i ne bâcît kâ iz vrîcë
jérbo i vâko i nâko nê morâš jemât srîcë.

Krâtka mu je
nî mu dôšla döli
a pri nêgo ča jè vidi
svojên drûgu žvélto govòri
"Ajde prama lěku
pînku živje
bokûn jâče od pûnta
(nê zrno nêgo cili dëk)
mëni ü noge
nöge su mi lěk."

Ovî se namîšća kôda će rodît

ako faljje ko cë ga ubît

ionâko će i brž sùtra umrît

"Pàla mi je ù mēko!"

mrâk mu je prid öči sköči

"Pàla mi je u mlîkô!"

romonî ôn u brâdû

a nî odonâmo ga sprêmno dočëka

"A lîpâ ti je, dvâ mêttra od lëka."

"Čä, nîs vîdi kakò mi je pàla u gôvna?

Ispâla mi je iz rûkê prî nègo san zaigrâ

a i vâ tvojâ ti je bâš na dîkû

i tî i onâ ostâvte mi slîku."

"Åjde Jôze, nèsmi ti ostât

nekâ grê

bèz strâha

vôde kolovâjén da ti ufâti špôndu

sigûro cëš ga dât."

Lîpo je je bâcî

grê mu kâ zlâto

prôšla je kroz lâzu

a ovî cë na tò

"Digla ga je, brâvo

ê, da je vâkih

uzêla ga je, odnîla

sâd je vâš od tîra!"

"Tâmo stân

na srî zôga!"

zapovîda vî drûgi

"Naslânjaj na mojû öli na njegövu

îgraj zâ dva

nêče brž po nesrîci pôc na nevöju!"

Ovî se je nacîta

stojî ko jë jâ san

a kad je bâcî bućû

bî je dôsta glâsan

"Åjme, pàla mi je nâ tvdo!

A tamân je bîla dozirâna."

"À si tûka?"
pîta ga kâpo
"Bâš si šcâpo, nevôjo nevôjna.
Ali èto, čemu vâ drëka
barênko sâda nêcedu tûc lëka."

"Zôre, pâmetno, nemôj igrât ù grêdu!
Zadij na mojü, a mòreš i na njîhovu
ako nîs sigûr pojûb arelîkuju."
Zôrè ja aprešä ma nî bâš uprâvi
kô za rûgö üvîk nikî belaj fali
"Ne tr̄č za njõn, blêntavi škartòcu!
Dâj non trâvě, a mòreš i böcu.
Sâmo da vû prôjde, Ânte
pa nekâ nî sëdu na karöcu."

Ântë mučî kâ lokârda
ni ã ni bë nijânci obâda
zaigrâ je nâko prîko rûkë
ma je isto njîman dâ müke
navûkla se je
na vîh lëka
na vî' vrja kičî
pa kâ i kadûja nervožitâdu lîči.

"Njêzin jè!" govòri ovî
"Tûc je, nêceš je otët!"
a onî ne vîruje pa ga pîta jöpët
"Kolîko jema, oću provât zadit?"
"Dëšâlda, rëkâ san, nemôj pûno pîzdit!"
nanišânî je bîdan
zaletî se brëz prîstupa
zahîti je bućü
i potëga svojü
"Glâvno je da šûška."
zafrkâje ga jedân
zàmantân i ïnberlân
kojî po pijâci grë kâ sênpija
sîmôj-tâmo po cîli dân.

"Pomālo, prīko vē!"
kâpo ga zově
"Ako je ufatiš jemäćemo dvä."
"Čä ako potēgnen onù námo
koliko cémo jemät?"
"Ê, Mâte da je tēbi srât
regulâj za pùnat
ko jè vîdi zâjnon bućon tûc
nêćemo nïkad vânka izäć!"

Zaigrâ je Mâtë sa pùno kurâja
nekä nî jèmâdu trî lîpa pûnta
nazobâla se bućä onäko pînku s krâja
kô mäška u mësari kad non dôjde žûnta
"Lîpo grë!" rëkâ je jedân
"Dîgâ je sve!" jöpët je refâ
"Böja!"
"Dôšla!"
"Stîglia!"
"Jûbi!" - pridodâjedu rêdon drügi.

Finïla je prvâ rûkä
mûhâdu se svî bućâř
svâko trâži svojù bućù
kâ mûž ïzutura čistu gûcu.

II

Jöpët poskakîje lëk
i zadî je za šcîngâl od akâcije
"Prodûž lëka! čüje se odonâmo
nikêga igrâčà dî dobacîje.

Ígra nî za lëkon kôda mu nî stâlo
"Dobrò grë!" otvâra vî žvâla
"Ma vrâga, glèdâj ča së nazobâla
brëknûla mi je dvâdeset pûtih."
"Čä prdîš bûdalo
nô non ga je i dâlo!"

Stâ je nî u fêrmu
trîba regulât
bâcî je je iz rûkë
ma ée břzo stât
"A ča sî tò učinî?
Ostâla
fali pâr santîma.
Äjde jedân tûkâc
gön nû cä
pa ondâ natêgnî
böcu pîve öli vinâ!"

Namîšćâ se jedân
mîslêc dôkle žere brûn
ki sîlni kapitâl
postâje nîh dëset kûn.
Mašî se bućon
svê za jedân pûnat
ê, kad bi non barênsko
dâ u sakramènat.
Zazvîžđala je bućâ
nî pûno falî
"Â, da je jemâla břke!"
filožofira prvi.
"Jöš s jednõn!
Udrî!
Smîr je u čelö
u srî srîdë opäl
nekâ ömâr učini ležö!"
"Jâ bi aprešavâ?"
bolečivo ée ovî
"Jê se vîdi!"
onén sköči žîvâc
blêjë na ovêga
kâ na kökoše pîvâc.

Tamâñ se je přibra
kâ jûbica u promaliće
kad je čù sâ zîda
"Nemôj, bolice je!"
nî se dâ smëst

něgo je pokrň svojü
i falli
pa se stâ trëst
"Kâ iz topä!"
"Poplăšila se je!"
čuju se mal'cije
pùno bi mu lăšnje bilo
da nîma tê govorãncije.

"Izajdî Iz zôga, cükunu jedân
nîs zâ ništa kâ ni kanavâca!"
pribrokâje ovî i zaborâvja
da jûsto i ôn svojü buću bâca
"A lîpa ti je
dâj non mèkin!"
"Gòra!"
"Glâdna!"
"Fâli!"
"Krâtka!"
obîsi je nôs do kôlîn.

"Å su vas orêpcî izili!
Vrâg vas nâ me namîri!
Vâjaj flako
môreš ga otët
po lîvôn strân"
nekâ barêenko čâgôd brâni!"

"Dobrò grë
ako se ne obîsi
i ako je ne okrène
ako se ne ispëci!"
"Bokûn je jâkâ!"
jedân iscîdi kröz zûbe
"Ê, kad bi vâka bîla svâka."
dodâ drûgi
sigûro kâ ručica od fijûbe.

Međutîn
tô kôda je vîštica rëkla
zôg se rašûši pa je utëkla

"Bīla je bōja!"
rēkā je jedān
okrēnū je glâvu - prôšla ga vōja.

"Ajde mäčići
ajde vlăšići
zatvörte öči
stâvte jih u žep
i odrište këse
jerbo jèmâmo konbinâciju
za svîh dëset!"

Prvî od njîh īgra
drûgi pùnat mîga
"Poskočila mi je!"
ôn se ömâr brâni
"Jôš grë!"
i nî je na njegövõn strâni
"Ubiла mi se čîn je päla
a sigûro bi bîla dôšla!"
"Ne bôj se za vü
öba dvâ su
a tî mîsli tâmo na tû!"

Drûgi je nàpët kâ lubrëla
nî ni čùdo kodâ je vò bëla
i kôda mu je krîv noćâšnji tûnat
ča jë u vòn igrî svâka rûkâ pùnat.

Zakovřčila se bokûn
ma se je isto nikîn čùdõn isprävila
pînku priši i puzî
kô vînõd kad ga ulješ u bocûn
"Utékla!"
"Břzi gonzâles!"
"Na svojû cé
sâd cé!"
- Plennggg -
"Svâ trî!"
dôšla sigûro
kô pîdac u gâče.

"Za pūnat īgrāj
kōda vē nīma
naslōn na nāšu
ne mōreš ga dāt njīman!"

A vi

nīti tīče nīti mīče
nīti govōri nīti romōni
zaigrā je nāko
pa čā būde
jērbo i ako falīje
i tō je za jūde.

"Svâ četīri!"
vīcedu svî
pa su kâ jânci
ü zrâk skočili
"Dâj pētēga pa su svîh dëset!
Vô su nâše, pa sâd kakö te vòja."

pûno se mîsli
vî pēti bućär
znâ ôn dobrô kolîko pîza
držî sâda njegôv samâr.

Pâla mu je
jèma bît lîpo
raspêčila se
pa lize nâ slîpo
nî sigûr vî pēti pûnat
stâli su se svî pomâlo omînjât.

"Mira je!"
zavîče jedân ča mû nî po gûstu
pa se zavâli na šentâdu kâ na šùstu

"Môj je!"
dêre se drûgi

"À si cîrâv, zlâ ti ne bûdi?"

"Nè znâan
vajâ vîdît!
Dî je mêtar
ôn nêće falit!"

A kad su stâli mîrît
užârile su se bućë
od sîlnih očijûh
ča sù stâle priko ram n vîrit
"Pom k  je l ka!"
jedv  je v  do eka
"N , c ku
ko t  c  p ta
v d s da priko v  tvoj 
dv  pr sta prih ta?"

"Sv h d set!"
bal du ov 
"D gnite bu c !"
gov ridu on 
c a sù v  usr li
"Da nas k  ne v di
kak  smo l po zaigr li!"

"Jesm  v n ka?"
p t du  anpij n 
"Kak  stojim 
kak  smo s p nt man?"
"Ko ko n n f li?"
p t du pizd n 
"Jes  iz sl ?
 , pot gli jih mat n ?"

A  u ga t  jed n c  dob je
pogl d  ga pa mu se nasm j 
"M  pom lo ov  svr lt gr m 
jedan jest i l ko  emo!"

III.

B c ili su l ka i po tr ci p t
  ca c  se komug d izne st  sk t
prv  bu c   gra
n  se b s prosl vi
n ego je je   apo n  po z oga ost avi.

Zaigrâla je i drûga
â cä lípo prûga
"Evo göra!"
rëče jedân ispod glâsa
"Kad stâne!"
ömär drûgi plâne
"Böja, dî stâne da stâne!"
"Öcemo nâse!"
petâje mu u sëbi rôg
a vî ni da čuje
ïgra ôn bôn-zôg.

Zaigrâ je müški
uspëla se na vrh lëka
"Iz zräka je!"
' jedân mu je rëka
"Nös je cä!"
ponövi vî njegôv
slüsäj të sa strânë, zovën te tûc
vrâgu sprâta i krtôl!"

Letí bučá
raskopaté nū drúgu
jëma snágë za priletit Bráč
"Â, da je bilo nônde stävít přst
dôša bi brzó njëmu smíh na plác."

Věc se je drugi namisti
i zaigrâ īsto nako
"A ko cë vù?"
dobacijë sâ zida sväko.

Paričáje se drugi tukac
ní nö lípo vidiť odoväamo
"Bućü-lëka, čä ufatiš!"
viče oni odonämo.

Poletila je brokvěna bučá
i zvívěde kā šučíjáva plůča
báci je je kā ča mū je rěka
pa je náko bokůn opáha lěka.

Uspî ga je reterât pînku prâma krâju
uzbeštimâ se nî čâ namîšća mäju

"Ko jë, dobrò je
tô je za njih vás svít dòsta!"
I kâ čà kríš ne vòli kada kíša ròska
beštímjān su blíži páklu nègo ràju.

"Igrát vòde, sámo igrát!"
odlúčili su oni pomalo stískàt
i jídno i mužedûro stíšcedu pêsti
znâdu nì dobrò da je nò dvanajësti
nèvaja dopùstít da dobijedu istròpog
jérbo cédu mìsèc dân po glâvân nan nabijât ròge
"Igráj isto kâ i utolič ôn
i kad dažjí i kad lanpà
nè morâ te potégnüt grôm.

Puzî buçâ ma non fali tûnbul
"Jëma tifus!"
"Ùmôrna!"
"Jôš jednù!"
vîcedu žestokò
kâ vônj ča gâ dâje zûnbul.

I pëti igrâč èno
vèć je zaigrâ
u njegòvôn ruci
stojí partída vâ
i kô ča tî u jüstiman slínu
zûbi u vòdu učinu
kad ti se ponùdi žvâkalica
tâko i vâ buçâ
stojí kâ prâva mâtalica.

Vajâ je otët
rastégnüt i razapët
dozirât za dešpët
i šôlde hrânił lipo
u dubòki škafët.

Zaigrâ je živo
nekâ nì bîla potričba
"Pôče čà!"

govörīdu öd jīda
"Nasloní je zà dva."
nekà nī bīla potrība
stāla je na pūtū
kâ na gradèlān rība
"Èvo skàndala!"
nekà nī bīla potrība
ali ovī ne vīdi
da je svè kakò trība
"Dvà līpa!"
nekà nī bīla potrība
i brèz vèga jednèga
gotöva je partida.
Gotöva je partida
i svè je kakò trība
i parićana je rība
i glâve zàmantâne öd jīda
nekà nī bīla potrība.

"Dôjdîte döli!"
zovè svák svojë
"Moćà jôš jednù
pa kùd köji mili möji!"
"Jâ nêcù više
smêtâdu mi plesnò i polplât
a ako se nêće nîko užuntât
ča cè se smijât kô büde duplât."

"Nêćemo fermât
vô je prvâ partida tèk.
Nâ, vâs je igrât
ëto van lèk!"

I kad su mèni rekli
kojî san tö svè glèda sâ zîda
da je vò igrâ za müške
i tö sâda u krîsù kad je vrûće
"Nè svîtu!"
odgovorî san
"Nîsân se rodî za igrât na buće!"

Selca, 14., 15. i 18. rujna 1998.

Tumač riječi iz poeme "NISÂN SE RODI ZA IGRAT NA BUĆE"

KRATICE:

adv. - adverb; **elipt. imper.** - eliptični imperativ; **excl.** - eksklamacija; **f.** - ženski rod; **imper.** - imperativ; **impf.** - imperfektan; **m.** - muški rod; **n.** - srednji rod; **nes. čest.** - nesamostalna čestica; **pf.** - perfektivan; **pl. tant.** - pluralia tantum; **praepos.** - prepozicija; **prenes.** - preneseno značenje; **prid.** - pridjev; **pron.** zamjenica; **uzr.** - uzrečica; **v.** - vidi; **vezn.** - veznik; **vulg.** - vulgarno.

A

ajde! , elipt. imper. -	hajde, idi, požuri; ajde mǎčići ili ajde vlǎšići - uzvik kojim vođa ekipe u balotanju poziva svoje suigrače da igraju bez straha jer su poeni sigurni.
akàcija , -e f. -	bagrem, vrsta drveta (<i>Robinia pseudoccacia</i>).
aprešāvât , äjen pf., elipt. imper. -	aprešāj! - približiti, priljubiti, u boćanju igrati normalno balotom prema bulinu.
arefikuja , -e f. -	relikvija, materijalni ostatak nekog sveca ili osobe religioznog štovanja.
ås , åsa m. -	najjača karta u mnogima kartaškim igram, a nosi broj jedan.

B

bäcít , bäcän pf. -	baciti nešto u vis ili na pod; 2. baciti smeće ili otpadke;
bäcít kâ iz vrîće! -	baciti balotu u boćanju bez volje i zanimanja za igrom.
balât , -ân impf. -	plesati, njihati se u ritmu glazbe; <i>prenes.</i> veselo skakutati, radovati se.
barêńko , nes. čest. -	bar, barem.
bëla , -e f. -	figura u kartaškoj igri trišeti, trećina poena.
belâj , -ä m. -	glupost, sitnica, nezgoda, nedaka.
beštimât , -ân impf. -	psovati, govoriti nepristojne riječi.
bîdan , prid. -	bijedan, jadan.
bîrât , bîrân impf. -	izabrati, probirati; dijeliti se međusobno, podilit (v).
bléjât , -ën impf. -	oglašavati se poput koze ili ovce; <i>prenes.</i> - govoriti previše i preglasno; ne bléj! - ušuti, prestani.
blêntav , prid. -	koji je blesav, blesonja, glupan.
bocûn , -ünä m. -	trbušasta staklenka sa zvonasto proširenim dužim vratom koja služi za držanje vina na stolu.

bòja!, excl. -

izraz za balotu koja je preotela poen; **bila je bòja** - komentar nakon prolaska balote kroz prostor na kojem bi, zaustavivši se, imala poen.

bokūn, adv. -

malo, neznatno; **bokūn jäče** - malo jače, snažnije.

bolećivōst, -i f. -

bojažljivost, prestrašenost.

bôñ-zôg, uzr. -

izraz koji koristi jedan od igrača bacajući balotu, a nije siguran čiji je poen. Ukoliko je bio njegov ima pravo vratiti netom bačenu balotu.

brâniť, brânin impf. -

u balotanju svrha balote koja nije predobra, a nije ni loša, već čuva postojeće uvjete; 2. čuvati, štititi.

brèknüt, -ijen pf. -

poskočiti, zastati; 2. gnjevno reagirati, puno ljutnje.

brokvěna bučà, -ě f.-

drvena balota koja je sa svih strana nabijena čavlima.

brûn, -ūnā m. -

čir, gnojna izraslina na koži.

břzi gonzâles, uzr. -

naziv za prebrzu balotu.

břž, adv. -

možda, moguće je, nije isključeno.

bučà, -ě f. -

balota za igranje (nekada drvene od vrijeska, danas gvozdene),

brokvěna bučà - balota u koju su radi čvrstoće sa svih strana zabodeni čavli.

bućär, -ārā m. -

igrač u balotanju, balotar, zogadur(v).

bućü-lèka!, exc. -

izraz kao zapovijed za gađanje.

bunbizävät, -äjen impf.,

elipt. imper. -

bunbizäj! - bacati balotu na način da odleti visoko uvis, padne otprilike na polovicu zoga (v) i ostatak puta polako puzi ka bulinu.

C

cili, prid. -

cio, cjelokupan, sav.

cukūn, -a m.-

budala, smotanko, blesan.

Č

čä, pron. -

što, **čä činiš?** - Što radiš?

čagôd, pron. -

nešto, ponešto.

čelò, -ä n. -

čeoni dio lubanje i uopće prednji dio nekog predmeta, ono što je izrazito i udarno.

Ć

čä, adv. -

drugdje, negdje drugamo; **ışā je čä** - otiašao je.

ćorāv, prid. -

koji je slijep, koji ne vidi; **ćore bū!** - izraz koji se uputi nekome tko ne vidi nešto očigledno i obično poprati pitanjem: **à si ćorāv?**

ćuku!, excl. -

glupane, budalo, naivčino.

D**dăt**, dăjen pf. -

nekomu nešto dati, pokloniti, uručiti; 2. u boćanju osvojiti poen, dati ga; **dăla ga jè!** - ove balote je poen; **dâj non trâvě!** - u ironičnom smislu uzrečica za balotu koji će ostati daleko od leka (v); isto i **ima tifus**, ostala (v).

dažjít, - īn. impf. -

kišiti, padati (o kiši).

děk, -a m. -

dekagram, deseti dio kilograma

derät, dëren impf. -

vikati, derati se; **ne dèr se!** - ne viči! ušuti!; 2. skidati kožu, derati; 3. *vulg.* općiti, vršiti blud.

dëšälđa, elipt. imper. -

gađati balotu izravno iz zraka.

dešpët, -a m. -

inat, prkos.

dîl, adv. -

gdje, na kojem mjestu; **dî i dî** - ponegdje, gdjegdje.

dignut¹, dížen pf. -

preuzeti poen u balotanju; **dîgla ga jè!** - otela je balota poen; 2. podignuti, dići.

dignut², dížen pf., elipt. imper. -

dîž! - podići balote s tla ukoliko je nezgodno i rizično zaigrati; 2. imper. podići što; *vulg.* prelaziti u stanje erekcije (penis).

dobivât, -ijen impf. -

pobjeđivati, ostvarivati pobjedu; 2. dobivati poklon ili udarac; **dòbî je svojè** - dobio je (po kazni) što je i zavrijedio; **dobít ispod nogë** - olako pobijediti.

dôkle, adv. -

dokad, do kada.

dôšla!, excl. -

izraz za balotu koja je preotela poen.

dozirât, -irān pf. -

točno odmjeriti onoliko koliko je nužno.

drëka, -e f. -

vika, galama, žamor, bučno govorenje.

drûg, -a m. -

suigrač, supartner; 2. prijatelj, kolega.

dubočák, -äkä m. -

udubina u tlu, konkavna neravnina na tlu.

duplât, -äjen pf. -

udvostručiti, činiti dvostrukim.

dvâ pŕsta, uzr. -

primitivna mjerna jedinica koja iznosi debljinu (poprečnu) od dva sljubljena prsta.

dvâ, dvojice f. -

dvojica, dva muškarca; 2. drugi redni broj.

F

falit, -ijen pf. -	promašiti, ne pogoditi. Ova se riječ javlja u još dva oblika: falit - nedostajati, manjkati i falit - hvaliti, dizati u nebo, davati komplimente.
fērma, -e f. -	stanje pripravnosti, spremnost.
fijūba, e f. -	metalna ručka na kajšu koja ga učvršćuje.
filožofirāt, -ān impf. -	praviti se pametan, filozofirati.
finit, -ijen pf. -	završiti, privesti kraju.
flako, adv. -	lagano, nježno, bez žurbe.
fōra, -e f. -	partija, igra, meč (osobito u kartanju i boćanju), partida (v).
fremāt, -äjen pf. -	zaustaviti se, stati.

G

gonit, gōnīn impf., elipt. imper.-	gōn! - gađati, tjerati balotu van igre; 2. iz polja dopremati kući jematu na magarcu.
gōra, excl. -	izraz za balotu koja je lošija od one od koje je trebala biti bolja; znà bìt i gōra - može biti i lošija.
govorācija, -e f. -	govor, govorenje.
gradèle, -īh pl. tant. -	rešetkasta željezna naprava za pečenje ribe ili mesa.
grēdā, -e f. -	drveni balvan, gredica koja obično služi kao poprečna nosiva jedinica krovne konstrukcije; 2. drveni branik koji se nalazi u zogu (v) na njegovom početku i na kraju.
grēdit, -ēn impf. -	ići, hodati, kretati se hodajući (Sumartin); 2. protezati se, prostirati se; grē!, excl. - ide, dolazi, nailazi, nadolazi.
grinta, -e.f -	ljutnja, zlovolja, nezadovoljstvo, srdžba.
grōta, -e f.-	konveksna neravnina u tlu, izbočina, ispupčina; 2. šipilja, pećina; 3. složeno kamenje na japlenki (v) koje će sagorjevanjem postati vapno.
gùća, - e f. -	donja majica, mala majica, isto i mǎjica na špaline .

H

hòd!, elipt. imper. -	idi, hajde, pođi; hòd drügi - igraj drugi.
hrānīt, hrānīn pf. -	davati hranu, hraniti; 2. spremiti, pohraniti.

I

íma bit, uzr. -	izgleda, čini mi se.
-----------------	----------------------

„inberlān, prid. -	koji je blesav, psihički bolestan od rođenja.
intunāvāt, - ājen pf. i impf.	provocirati, zadirkivati, izazivati.
ispēčit, - ījen impf. -	raširiti se, ići u stranu; 2. nekome pokazati jezik u svrhu ruganja, rugati se; 3. izbuljiti oči uslijed znatiželje.
izāć, izahödīn pf., elipt.	izājdi! - izaci, maknuti se iz zoga (v) nakon što se odigra; 2. izići odnekud, napustiti prostoriju; izāć vānka - pobijediti, osvojiti pobjedonosni broj bodova.
izjutra, adv. -	rano u jutro, ujutro.
iznešēstīt, -estijen pf. -	iznerediti, dovesti u nered.

J

jaglica, -e f. -	borova iglica; 2. vrsta morske plave ribe, iglica.
jānjac, jānca m. -	jagnje, jaganjac, mladunče ovce.
jē se vidi?, uzr. -	dali se vidi? Ujedno i imperativni izraz kao zapovijed za gađanje.
jērbo, vezn. -	jer.
jíd, -a m. -	ljutnja, srdžba, nemir.
jidan, prid. -	koji je ljut, ljutit, namrgoden.
jōš grē!, excl. -	još ide, nije još stala, još ima šanse (balota).
jūbi!, excl. -	izraz za balotu koja je tik uz leka(v).
jūbica, -e f. -	ljubica, vjesnik proljeća (Viola odorata).
jūsta, -ih. pl. tant. -	usta, usna školjka.
jūšto, adv. -	upravo, taman.

K

kä, vezn. -	kao, poput, nalik na.
kadūja, -e f. -	kadulja, vrst ljekovite biljke (Salva officinalis).
kāgôd, adv. pron. -	kojagod, poneka, neka.
kanavāca, -e f. -	nečista krpa za čišćenje poda.
kâpo, -ota m. -	vođa grupe ili bande, predvodnik.
kàrag, kârga m. -	as ili trica u briškuli koji nose ponajviše poena; ženski kàrag - trica (10 poena) i müški kàrag - as (11 poena).
karòca, -e f. -	drvena ploča s ležajevima na kojoj se djeca voze gurajući je.
Këka, -e f. -	žensko ime Franka.
kičit, - īn impf. -	priljubljivanje balote uz leka; kičí! - priljubljena je!
kīgôd, adv. pron. -	kojigod, poneki, neki.

ko jè dobrò je , uzr. -	izraz koji doslovno znači: od koga je dobro je, nisam ni očekivao.
kò , pron. -	tko, ko jè vò učinì? - tko je ovo uradio?
kô , vezn. -	kao, poput, nalik na; ko jè jà san - osjećaj onoga koji je prepotentan, umišljen, koji misli da mu nitko nije ni do peta.
kòda mu nî stålo , uzr. -	kao da mu nije briga, ne zanima ga.
kolino , -a n. -	koljeno; 2. metalni užljebeni i savijeni dio koji spaja dvije cijevi (za vodu) pod kutem od 90 stupnjeva.
kolovâj , -âjâ m. -	nutarnji rub zoga (v) koji je u neposrednom dodiru sa špondom (v), a blago je zavinut k istoj, tako da omogućuje bačenom baloti blagu promjenu smjera kretanja.
krâtkâ , prid. -	koja nije duga, kratka, balota u boćanju koja je ostala na pola zoga (v) ili nije došla u punat (v).
krîs , -a m. -	ljetna žega i vrućina.
krtôl , -öla m. -	pletena (od šiblja ili vrbe) posuda pravokutnog oblika, a služi za odlaganje voća pri berbi, sprta (v).
krûg , -a m. -	u boćanju način igre, kada četvorica igraju međusobno svak sa svakim; 2. mjesto ograđeno zidom ili žicom u kružnom obliku.
kurâj , -äja m. -	hrabrost, smjelost; imât kurâja - biti hrabar.

L

låko čemo , uzr. -	izraz u balotanju (ironični) za nulu u rezultatu; jedanàjest i låko čemo - rezultat od 11 : 0.
lanpât , -ân impf. -	bljeskati, sijevati (munja).
låšnje , adv. -	lakše, jednostavnije.
lâza , -e f. -	u balotanju prolaz kojeg čine dvije balote što stoje na mjestu pokraj leka; 2. ulaz u zemljoposjed, u polja.
lèk , -a m. -	malena loptica u boćanju ka kojoj se igra, bulin.
ležò , -ä n. -	mjesto gdje leže životinje ili gdje se skrivaju; 2. stalna pozicija na kojoj rastu sezonske jednogodišnje biljke (npr. bljušti i šparoge).
ličin , ličîn impf. -	ligečiti, otklanjati bolest; ličit - nalikovati, biti nalik.
list , lîzen impf., elipt. imper. -	lîz! -igrati u boćanju na način da se, balota jednostavno baci iz ruke uz potrebito ubrzanje, vajat (v), aprešavat (v); 2. puzati, kretati se puzanjem.
lokârda , -e f. -	vrsta plave ribe nalik skuši.

lošā, prid. uzr. -koja nije dobra, pokvarena; **nī mu lošā** - u balotanju izraz koji kazuje da balota nije loše odigrana.**lunbrèla**, -e. f. -kišobran; **nàpēt kâ lunbrèla** - biti u velikoj napetosti, u neizvjesnosti.**M****màja**, -e f. -

majica, odjevni predmet za gornji dio tijela.

maliciјa, -e f. -

zloba, pakost.

mâšit, -mâšin pf. -

gađati, posegnuti za čim.

mâška, -e f. -mačka, domaća životinja; **mòrska mâška** - vrsta ribe, morska mačka.**mâtalica**, -e f. -

balota koja je pola metra od leka i mami za gađanjem, a istodobno izaziva i kolebanje za tim.

matùn, -ñunä m. -

opeka, cigla.

mekîne, mëkîn pl. tant. -pšenična ili kukuruzna prerađevina, a spravljena kao životinjska hrana; **dâj non mèkin!** - u balotanju ironični komentar uz slabu, kratku balotu.**mèsara**, -e f. -mesnica, prodavaonica mesa, isto i **bikarija**.**mêtar**, mêtra m. -

metalna baždarena savinuta vrpca koja služi za ustanavljanje, mjerjenje poena u boćanju; 2. mjera za dužinu koja sadrži 100 cm.

mìgât, -än impf. -migati, mrdati; **drugi pùnat mìga, prenes.** - drugi poen nailazi.**mìra je!**, excl. -

u mjeri je, treba izmjeriti (balotanje).

mìsèc, -a m. -

mjesec dana, dvanaesti dio godine; 2. Mjesec, nebesko tijelo.

moćà, elipt. imper. -

hajdemo, idemo.

môj je!, excl. -

uzvik kada je netko od igrača osvojio poen.

mòt, -a m. -način držanja ili igre, stil; 2. mig, znak, signal osobito u kartanju; **motàt** - dati znak, mig.**mùhât**, -än impf. -

migoljiti se, mrdati, ne imati mira.

mužedûro, prid. -

koje je bez volje, namrgodeno.

N**na vr' vr̄ja**, uzr. -

isto što i "na vrh leka" (v).

na vr̄h lèka, uzr. -

izraz kada je balota priljubljena uz leka, kičit (v).

nac̄rtat (se), -crtan impf. -

namjestiti se negdje (u fizičkom smislu); 2. crtati, praviti skicu ili slikarsko djelo, slikati.

nāko , adv. -	na onaj način, onako; vāko (v).
naložīt , -jjen pf. -	zapaliti vatru, nadodati nova drva na već upaljenu vatru; 2. odigrati prejakom balotom u boćanju.
naslonīt , -änjan pf., elipt. imper. -	naslòn! ili naslànjāj! -osloniti, nasloniti balotu na jednu drugu, zadit (v).
natēgnüt , -ēžen pf. -	slasno se napiti, isprazniti čašu "na eks"; 2. zategnuti, pritegnuti (npr. tendu); 3. <i>prenes.</i> - spolno općiti, voditi ljubav.
nazobāt , zobjen impf. -	skakutanje balote po sitnim kamenčićima što ju usporava i onemogućuje dobar učinak; nazobàla mi se - nije mi došla zbog kamenčića; 2. najesti se zobanjem, tj. zrno po zrno (grožđe, trešnje).
nervožitâda , -e f. -	nervoza, gritavost, živčanost.
nevòja , -e f. -	nezgoda, nesreća; 2. osoba koja nema sreću, nesretnik, kojemu ništa ne ide od ruke; nevòjo nevòjna! - e mojjadniče!
nī , (3. l. jd. gl. biti) -	nije, nī mi brīga - nije me briga, ne tiče me se.
nijânci , vezn. -	niti, niti malo, nimalo; ni ã ni bē - ne izgovoriti niti rijeći, praviti se gluhi.
nīti tiče nīti mīče , uzr. -	izraz kad je netko nepokretan uslijed nesvjestice, oduzetosti ili smrti.
nōnde , adv. -	ondje, na onom mjestu; da je bilo nōnde stàvīt pŕst - uzrečica bojazni kada balota, prigodom gađanja, velikom snagom udari u drugu balotu.
nosīt , nōsīn impf. -	nositi, premještati nošenjem; 2. goniti, tjerati; nōs je cā! - makni je!, gađaj! (balotu).

O

obād , -a m. -	pozornost, gestikulirani znak nazočnosti.
obìsít , obìšjan impf. -	kretanje balote u stranu, raširivanje, udaljavanje; obìsila mi sè otišla mi je u stranu; 2. objesiti se u svrhu samoubojstva; 3. rastužiti se, spustiti nos.
ðćemo nāse , uzr. -	izraz u boćanju koji se koristi u trenutku kada oba prva igrača suprotnih ekipa odigraju loše, a doslovno znači: hoćemo li vratiti balote natrag.
odnīt , -ōsīn pf. -	preuzeti poen u balotanju; 2. izgubiti ruku ili nogu uslijed nesreće; odnīla mu je mīna rûku! - ostao je bez ruke djelovanjem mine ili bombe; 3. odnijeti nekome nešto.

odrišit , -išjen pf. -	odvezati, razvezati.
omnjāt , -njān pf.j -	dvoumiti se, kolebatи se.
opahnūt , -ijen pf. -	okrznuti, u kretanju tek toliko dodirnuti.
opālīt , -ijen pf. imper. -	opāl s jednōn! - gađanje balota u boćanju; 2. udaranje, treskanje (po licu); 3. spaljivati na vatri dlake s nogu jagnjeta ili svinje; 4. <i>vulg.</i> obaviti snošaj, seksati.
orēbāc , orēpca m. -	vrabac, vrsta ptice.
ostāla! , uzr. -	izraz za balotu koja je prekratka i ne utječe na igru.
ostāvīt , -vijen pf. -	ostaviti nešto na ugovorenom mjestu; 2. prekinuti bračnu ili ljubavnu vezu; ostāla mi je u ruci! - opravdanja radi izgovorena fraza kada balota ne padne na tlo posve u redu; ostāv mi sfiku! - uzrečica kada se želi nešto eufemistički kazati (npr. a lijep si nema što).
otēt , otimjen pf. -	nasilno oduzeti, oteti; 2. preuzeti poen u boćanju.

P

pakāl , pākla m. -	pakao.
paričāt , -ājen pf. -	pripremiti, spremiti se, biti pripravan; 2. zgotoviti jelo; ne paričāj se - pripremi se, nema govora da ćeš dobit, ne oziri se, ne očekuj.
partīda , -e f. -	partija, igra, fora (v).
pāst , pādān impf. -	izgubiti ravnotežu, pasti, stropoštati se; 2. izgubiti školsku godinu ili ne položiti ispit; pāla mi je ū mēko! - izraz kada balota padne u mekani dio zoga (v) pa ostane kratka (v). Koristi se kao izgovor.
pēst , -i f. -	šaka.
petāvāt , -ājen impf. -	davati nekome roge, rugati se.
pījāk , pījka m. -	maleni kamenčić.
pīnku , adv. -	malo, neznatno, donekle; pīnku žīvje! - malo jače.
pīva , -e f. -	pivo.
pīvāc , pīvca m. -	pijetao, kokot; 2. od lima izrađeni pijetao koji se stavlja na dimnjak i služi kao vjetrokaž; 3. u kotlovnici gdje se peče rakija metalni dio na kraju cijevi kroz koji se kondenzirana rakija izlijeva u unaprijed pripremljenu posudu.
pīz , -a m. -	težina, teret.
pīzdīt , pīzdin impf., vulg. -	govoroti previše, zanovjetati.
pizdūn , -ūnā m. -	glupan, blesav čovjek, naivčina.
plesnō , -ä n. -	taban, stopalo.

pōć po vrāgū , uzr. -	kada ide naopako, mimo plana, na nevolju.
pōđ nogu , uzr. -	pored ili ispred noge; 2. hodati nizbrdo, pōđ nogu mi je - lako mi je hodati.
podilīt , dīlin pf. -	dijeliti, razdijeliti se međusobno.
pøjübte lēka ,	ironična uzrečica prigodom balotanja u smislu "neka vam je sa srećom".
pokrīt , -jjen pf., imper. -	pokrij svojù! - sakriti svoju balotu na način da se prigodom gađanja ona balota koju se cilja, stavi između svoje i oka, kako se nebi uslijed promašaja pogodilo baš svoju; 2. natkriti (npr. krov); 3. pokriti se pokrivačem u postelji. donji dio cipele, džon.
polplàt , -a m. -	polako, polagano.
pomālo , adv. -	koliko košta partija, tura igranja.
pōšto fôra , uzr. -	pogoditi balotu u balotanju, uopće gađati; 2. povući za sobom, vući.
potēgnüt , -ēžen pf. -	potreba, nužnost, trebanje.
potrība , -e f. -	prema, u pravcu, k nečemu.
präma , praepos. -	ispravno, pravovaljano; 2. ravno, držati se pravca, nī mi prävo - nije mi drago, nisam zadovoljan.
prävo , adv. -	po gäčan - što nemaš mira, zašto ne staneš/prestaneš.
přdac , přdea m. -	govoriti gluposti i previše, trabunjati svašta; 2. puštati vjetrove, prdjeti, vršiti flatulenciju.
prdít , -in impf., vulg. -	predbacivati, prigovarati; 2. pričvrstiti brokvama.
pribrokāvät , -äjen impf. -	premašivati, prekoračavati dužinu.
prihītät , -itān impf. -	napraviti prijestup, tj. prekoračiti označenu crtu u športu; 2. učlaniti se, postati članom neke grupe, sljedbe, stranke i sl.
pristüpít , -ǔpān pf. -	žuriti, ići brzo ili prebrzo.
prišít , -in impf. -	zapovijedni izraz koji se koristi kad lek(v) uslijed nečega ostane na sredini zoga(v).
prodūž lēka , imper. -	proljeće.
promaliće , -a n. -	svečano obilježiti neki dan ili obljetnicu; nī se bāš proslävi - osramotio si se.
proslävit , -avjjen pf. -	prostrijeti, rastegnuti, protezati se, prostirati se; prostrit robu - objesiti robu ili veš na sušenje.
prostrīt , -řren pf.-	ići u žurbi, hodati brzo.
prūgät , prūgān impf. -	poen, bod; 2. u šivanju i kukičarenju jedan potez iglicom; 3. Šav prigodom šivanja rane u ambulanti.
pünat , pünta m. -	

pūt, pūtā m. -

cesta, puteljak, staza; **na pūtu je** - izraz kao komentar za balotu koja je ostala otprilike jedan metar ispred leka, a i ometa prolazak drugim balotama; 3. pokušaj, kušnja; **drugi pūt** - jednom drugom prigodom.

puzit, -ñim impf. -

puzati, hodati puzanjem, list(v).

R

rabòta, -e f. -

rad, radnja.

raskopàt, -äjen pf. -

razbiti guranjem, razdvojiti; 2. dobro nakopati zemlju; 3. skinuti loptice s novogodišnje jelke.

raspèčit, -ïjen pf. -

raširiti se, ići u stranu; **raspèčila mi sè** - opravdanje za loše pristiglu balotu koja je išla u jednu stranu; ispečit(v).

rašušit, -ïjen pf. -

izgubiti svojstva vlažnosti, biti suh.

razapèt, -ïnen pf. -

razapeti, rastegnuti (kožu, tendu), zategnuti.

refàt, -äjen pf. -

ponoviti, učiniti ponovno.

regulàt, -äjen pf. i impf., elipt. imper. -

regulâj! - igrati na osjećaj, točno dozirati snagu bacanja balote; 2. uopće uspostavlјati regularne i pravovaljane sudove ili kritike.

reteràt, -äjen pf. -

pomaknuti, skloniti, premjestiti.

romoniùt, -önin impf. -

govoriti sebi u bradu uslijed ljutnje; **niti govòri, niti romoni!** - izreka kada je netko ušutio, a upućeno mu je pitanje.

ròskàt, -än impf. -

kapatiti kap po kap; **rosí!** - kiša pada, kiši.

rûgò, -ä n. -

predmet izrugivanja, nešto što ne služi na čast.

rûkà, -ë f. -

u boćanju ili kartanju jedna od serija koje sačinjavaju cjelinu, tj. niz u kojem svi igrači odigraju po jednom; 2. sloj boje na nekoj površini (**prvà rûkà** ili **druga rûkà** - prvi, tj. drugi premaz).

S

sakramenàt, -ênta m. -

Sveto otajstvo (od krštenja do ženidbe); **dàt u sakramènat** - udariti nekoga (obično u glavu) - **sakramentàt**.

sedlo.

duhoviti izraz za centimetar, aludirajući ironično na srbizam. sjesti, zauzeti položaj sjedenja.

sìmôj-tàmo, uzr. -

tamo-amo, tamo-vamo.

skàndal, -a m. -

svađa, prepiranje.

skonsāvāt , -ājen impf. -	trzati se, ritati, gnjevno raditi pokrete.
skūpīt , kūpīn impf. -	okupiti se, sasati se po dogovoru; 2. pokupiti, sakupiti, priskrbiti, skūpīt se - otići bez pozdrava, napustiti društvo uslijed ljuntnje.
skūt , -ūtā m. -	donji dio košulje ili majice koji se ugurava u hlače.
smīrīt , -řjen pf. -	udariti, pljesnuti, opaliti pljusku.
spīza , -e f. -	hrana, jelo, ono što se jede u jednom obroku.
spr̄ta , -e f. -	od šiblja ili vrbe pletena posuda kružnog oblika s ručkom nalik luku, a služi za nošenje grožđa pri berbi; vrâgu spr̄ta i krtôl - k vragu sve, dovraga.
sr̄at , sëren impf. vulg. -	govoriti previše ili isprazno, kenjati; 2. vršiti veliku nuždu.
sr̄i sr̄idē , uzr. -	točno po sredini.
stāt , stojīn impf. -	stajati, biti na nekome mjestu; 2. koštati, zapadati, koliko stojī? - koliko košta?; 3. stanovati, obitavati, dī stojīš? - gdje stanuješ? kakō stojimō? - koji je rezultat?
stīglia! , excl. -	izraz za balotu koja je preotela poen.
stīskāt , stīskān impf., elipt. imper. -	stīskāj! -igrati na način da se protivnik nabije u kraj ili kut; 2. u balotanju nagomilavati balote pored tuđe koja ima poen; 3. <i>vulg.</i> spolno općiti, voditi ljubav; 4. pritisnati, sabijati.
sulacāt , -ān impf. -	igrati se, veselo skakutati.
svih dëset! , uzr. -	u balotanju pravilo kada pteročlana ekipa osvoji svih pet poena i tada vrijede deset.
svît , -a m. -	svjetina, ljudi, mnoštvo; 2. svijet, čovječanstvo, zemaljska kugla; vâs svît mi je dôsta - dosta mi je koliko mi je potrebito.
svršit , -řjen impf. -	dovršiti, privesti kraju.

Š

šanpijūn , -ūnā m. -	pobjednik, šampion, as.
šcāpo , -ta m. -	nespretnjaković, koji je smotan, nesnalazljiv.
šcīngāl , -ālā m. -	peteljka na biljci (listu).
šēnpija , -e f. -	budala, glupan.
šentâda , -e f. -	klupa za sjedenje po trgovima i parkovima.
škafèt , -a m. -	ladica, fah.
škâja , -e f. -	manji komadić kamena (poput loptice za stolni tenis).
škartòc , -a m. -	papirnata kesica u samoposluži ili dućanu; <i>prenes.</i> - u balotanju naziv za neznalicu, nevježu.

šolad, šolda m. -	novac, pare, platežno sredstvo.
špônda, -e f. -	zidići koji sačinjavaju zog (v), tj. njihova nutarnja strana.
šučija, -e f. -	tuberkuloza pluća, sušica.
šuškât, -ān impf. -	praviti buku, šuškati; glâvno je da šuška! - podrugljiv uzvik u boćanju kad igrač grješkom pogodi svoju balotu ili neku koja ne igra nikakvu ulogu.
šušta, -e f. -	madrac, ležaj na opruge.

T

tamân, adv. -	koji je odgovarajuće veličine, mjere; 2. upravo, točno.
tîr, -a m. -	udarac, pogodak u metu; sâd je vâs od tîra - sad ste vi na redu; prenes. pustiti vjetar, prdnuti.
trîbât, -îbân impf. -	trebatи, morati.
tûc, tûcën impf., elipt. imper. -	tûc! - tući, udarati, gađati (u boćanju); à si tûka? - ironično pitanje koje se u balotanju upućuje igraču koji prejako igra igrač u balotanju zadužen za gađanje, strijelac; 2. osoba glupih osobina.
tûkâc, tûkca m. -	pun Mjesec, uštak.
tûnat, tûnta m. -	okretaj, obrtaj.
tûnbûl, -a m. -	prema nogama, baciti ili zaputiti što prema nečijim nogama;
ù noge, imper. -	nòge su mi lèk - izraz koji kazuje da ako balota dode na mjesto njegovih nogu, ta balota ima punat (v).
ubît, -îjen pf. -	oduzeti nekome život, usmrtiti ga; prenes. nekoga posve slomiti razočaranjem; ubila mi se - izraz u balotanju kad padom ili naletom na kamenić balota zastane.
udrît, udrîjen pf., elipt. imper. -	udrî! - gađati balotu, udarati.
ufâtît, fâtân pf. -	u boćanju znači zahvatiti, malo se osloniti s balotom na drugu balotu ili špondu(v); 2. u športu sustići protivnika (trčanje, nogomet), ali i sustići ga u poenima; 3. uloviti nekoga ili što, dostići ga; 4. uhititi koga, privesti ga na saslušanje ili u zatvor.
uprâvît, - ïjen pf. -	ne napraviti kako valja; ča sî uprâvi! - nisi se baš proslavio!
uspêt, -îjen pf. -	dignuti se, popeti.
usrât, sêren pf. -	uprskati, oštetiti, ne učiniti kako valja; 2. onečistiti se izmetom unutar odjeće.
utèć, tr̄čen pf. -	pobjeći, zbrisati; 2. kriomiche napustiti zatvor; 3. doživjeti nehotice tj. prijevremeno orgazam unutar vagine; 4. pobjeći od bračnog druga.

utěkla!, excl. -
utōlič, adv. -
uzēt, -imjen pf. -
užuntät, -äjen pf. -

izraz za balotu koja je prejaka.
maloprije, prije kratkog vremena.
preuzeti, preoteti poen u balotanju.
dodati, ubaciti, uložiti se u igru.

V

vajat¹, vajān impf. -
vajat², vājān impf., elipt. imper. -
vāko, adv. -
vânska, praepon. -
vē, pron.
vī, pron. -
vîrît, vîrîn impf. -
vôde, adv. -
vôn, pron. -

vrijediti, biti pravovaljan, validan; 2. trebatи, morati.
vâjāj! - igrati na balote na način da se ista jednostavno valjanjem zaputi ka leku (v).
na ovaj način, ovako. Kada se želi posebno naglasiti način koji se objašjava, riječ ima pravilan oblik - **ovâko**.
izvan, s vanjske strane; **izâć vânska** - uzrečica u boćanju ili kartanju koji označava da je jedan (ili više njih) napravio potrebit broj bodova i pobijedio; **jâ san vânska!** - dosta mi je! ove, ove ovdje.
ovaj, taj.
ćiriti, provirivati skrivajući se; 2. stršiti, isticati se ili izvirivati iznad nečega.
ovdje, tu, na ovom mjestu.
ovoј, toj.

Z

za lèkon, uzr. -
zadít, -ïjen pf. -
zafrkâvât, -äjen impf. -
zagarbât, -äjen pf. -
zahitit, - itijen pf. -
zakrđit, krđin pf. -
zàmantân, prid. -
zatvörte öči, uzr. -
zlàmenât, -ïjen pf. -
zôg, -a m. -

igrati u boćanju prvi po redu iz jedne ekipe.
u balotanju nasloniti na svoju balotu; 2. zapeti, spotaknuti se, naići na prepreku; 3. zakačiti, pričvrstiti, objesiti o što. sezati, šaliti se na tuđi račun.
prejako baciti balotu u boćanju.
baciti, izbaciti što snažno iz ruke.
u boćanju "spasiti što se spasiti da", odigrati tako da (makar i pri negativnom rezultatu) protivnik napravi još što manje bodova; 2. sašiti, učiniti šivanjem.
koji je blesav, glup, "bolestan u glavu"; 2. koji je ošamućen (uslijed udarca ili alkohola), onesviješten.
izraz u balotanju kada je vrlo povoljna situacija i zahtjev za igranjem bez straha.
prekrstiti se, učiniti znak križa.
staza na kojoj se igraju balote, igralište za balote, jog.

zogadūr , -ūrā m. -	osoba koja igra na balote, balotar.
zūnbul , -a m. -	zumbul (Butomus).
zvät , zověn impf.	dozivati, zvati, vikati; 2. u balotanju zove onaj tko zapovijeda, zapovijedati.
zvižđāt , -en impf. -	zvižđati, proizvoditi zvižduk.

Ž

žep , -ä m. -	džep, ušiveni ili našiveni dio na odjeći (ili torbi) previđen za stavljanje sitnijih stvari; 2. pretinac unutar torbe ili kofera; stâvte jih u žep - izraz u balotanju kad je protivnik dotučen i bez šanse za pobedu.
žerät , -žeren impf. -	češkati se, ugodno golicati uslijed svrbeža; 2. glagol jesti koji se odnosi samo na životinje.
živje , adv. -	jače, na življji način, živahnije.
žûnta , -e f. -	dodatak, višak.
žvâkalica , -e f. -	guma za žvakanje, kauguma.
žvâla , žvâl f. pl. tant. vulg. -	usta, usna školjka; <i>prenes.</i> prednji dio bagera ili utovarivača, kašika.
žvélto , prid. -	brzo, na brz način, žurno.